

Κίνητρα επενδύσεων

Η κύρια θεσμική αλλαγή στον τομέα των ιδιωτικών επενδύσεων είναι ο νόμος 1262/82 "για την παροχή κινήτρων ενίσχυσης της οικονομικής και περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας".

Ο νόμος αυτός δίνει το πλαίσιο με βάση το οποίο θα αναπτυχθεί μια βιώσιμη και ανταγωνιστική οικονομία που θα συμβαδίζει όμως με τον ευρύτερο κρατικό τομέα στην πραγμάτωση των κοινωνικοοικονομικών στόχων που έχει επιλέξει ο ελληνικός λαός. Παράλληλα με τον νόμο αυτό, στα πλαίσια της οικονομικής πολιτικής και πιο συγκεκριμένα του πενταετούς αναπτυξιακού προγράμματος 1983-1987, κινητοποιείται η κρατική μηχανή και η δημόσια διοίκηση γενικότερα για να πετύχει την ριζική αλλαγή και αναβάθμιση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Ο νόμος αυτός αντικατέστησε μια πανοπερμία διατάξεων με αλληλοκάλυψη αντιφατικών στόχων και σκοπιμοτήτων που οδηγούσαν σε συγκέντρωση κεφαλαίου μέσα από την διαδικασία επιδοτήσεων και δανειοδοτήσεων, σε λίγες θεωρούμενες "εύρωστες" επιχειρήσεις.

Ο νέος νόμος δίνει έμφαση στην ανάγκη προγραμματισμού και δημιουργίας αντικειμενικών κριτηρίων ανάπτυξης που λαμβάνονται υπόψη κατά την διαδικασία αξιολόγησης των επενδύσεων, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται το μεγαλύτερο δυνατό συνολικό κοινωνικό όφελος από την συγκεκριμένη επένδυση.

Ο καθορισμός αντικειμενικών οικονομικών και κοινωνικών κριτηρίων ανάπτυξης, αποτελεί την μεγάλη θεσμική αλλαγή και την ποιοτική ανωτερότητα του νόμου. Με την παροχή κινήτρων επιτυγχάνεται μια αναδιανομή των πόρων της οικονομίας παράλληλα με την συμμετοχή του δημοσίου σε μεγάλες επενδύσεις που πραγματοποιούνται μέσα από τις κρατικές Τράπεζες Επενδύσεων. Έτσι διευκολύνεται ο κοινωνικός έλεγχος των μέσων παραγωγής, ενισχύεται ο αντιμονοπωλιακός χαρακτήρας της νέας οικονομικής πολιτικής και πετυχαίνει η συνύπαρξη και συνεργασία του ιδιωτικού τομέα με τον δημόσιο, που είναι ο κύριος φορέας οικονομικής ανάπτυξης.

Πρέπει να τονιστεί εδώ ότι ο νόμος αυτός δεν οριοθετεί τα πλαίσια λειτουργίας του κοινωνικού τομέα της οικονομίας. Δηλαδή δεν προσδιορίζει τους σκοπούς και τις μορφές λειτουργίας επιχειρηματικής δραστηριότητας όπως οι αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, οι αστικοί συνεταιρισμοί, οι δημοτικές επιχειρήσεις, οι εταιρείες λαϊκής βάσης κ.λπ.

Απλά τοποθετεί ξεκάθαρα το πλαίσιο με βάση το οποίο κρίνονται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες ιδιωτών και κοινωνικών φορέων εισάγοντας πέρα από τα οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια αξιολόγησης, μέσα όμως στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Ο νόμος δεν μπλοκάρει την επιχειρηματική δραστηριότητα όπως ισχυρίστηκαν τα "γεράκια της δεξιάς", ούτε προωθεί τα μονοπώλια αντί του δημόσιου τομέα όπως διακήρυξε η προσυλωμένη σε παλιά πρότυπα κομμουνιστική αριστερά. Εξ άλλου ο κρατισμός, η επέκταση του δημοσίου τομέα σε τομείς και

δραστηριότητες όχι κρίσιμες για την ανάπτυξη της χώρας, χωρίς νέες μορφές κοινωνικής οργάνωσης, και νέων σχέσεων στις παραγωγικές διαδικασίες είναι ξένα προς τις επιδιώξεις της κυβέρνησης και την φιλοσοφία του ΠΑΣΟΚ. Έτσι αυτό που γίνεται ξεκάθαρο με τον νόμο είναι "οι κανόνες του παιγνιδιού". Τον τομέα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και οι ξεκάθαρες σχέσεις της με το κράτος μέσα σε ένα δοσμένο κοινωνικό πλαίσιο.

Ακόμη ο νόμος 1262/82 είναι ένας βασικός νόμος για την περιφερειακή ανάπτυξη. Και αυτό όχι μόνο γιατί η αποκέντρωση της εγκατάστασης των επιχειρήσεων ενισχύεται διαφορετικά διάφορες περιοχές της χώρας, αλλά και γιατί θεσμοθετείται άμεση συμμετοχή των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης στις διαδικασίες και επιτροπές αξιολόγησης των επενδύσεων. Η αποκέντρωση και ο χωροταξικός προγραμματισμός είναι κύριοι άξονες του νόμου και αποβλέπουν στη δημοκρατικότερη κατανομή χώρων στον ελληνικό χώρο.

Μια άλλη ριζοσπαστική τομή είναι αυτή με την οποία στις επιχειρήσεις οι επενδύσεις των οποίων υπάγονται στα ευεργετήματα του νόμου είναι και οι μεταποιητικές όλων των κλάδων τις οποίες όμως περιλαμβάνονται για πρώτη φορά και οι χειρωνακτικές και αυτές παραδοσιακών υλικών και κατασκευών. Έτσι οι διαδικασίες της αποκέντρωσης έχουν ένα πολιτιστικό χαρακτήρα καθώς περιλαμβάνει και δραστηριότητες στις οποίες χωριό και η επαρχία γενικότερα θα έχει μία έντονη παρουσία λόγω τοπικών παραδοσιακών εγκαταστάσεων.

Είναι σημαντικό ότι για πρώτη φορά διευρύνεται η έννοια της παραγωγικής επένδυσης ώστε να περιλαμβάνει και τα μεταφορικά μέσα και την κατασκευή και τον εξοπλισμό εργατικών οικιών για την στέγαση του προσωπικού της επιχείρησης. Τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις για την αναψυχή των εργατικών και υπαλλήλων.

Μεγάλο βήμα για την ποιότητα ζωής αποτελεί και η αναγνώριση της παραγωγικής επένδυσης όχι μόνο των δαπανών της επένδυσης παραδοσιακών σπιτιών αλλά και η δαπάνη ανακαίνισης παραδο-

Ακόμη υπάγονται στον νόμο και επιχορηγούνται οι επιχειρήσεις οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεις αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συναιτερισμών για επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας, συγκομιδής και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων.

Οι επενδύσεις από Έλληνες εργαζόμενους του εξωτερικού ή ναυτικούς απολαμβάνουν των ιδίων ευεργετημάτων με τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις τοπικής αυτοδιοίκησης και εξετάζονται κατά προτεραιότητα από τις γνωμοδοτικές επιτροπές, αρκεί η πλειοψηφία των συμφερόντων της επιχείρησης που αναλαμβάνει την επένδυση να ανήκει σε Έλληνες που έχουν συμπληρώσει τρία τουλάχιστον χρόνια απασχόλησης και συνεχούς εγκατάστασης στο εξωτερικό και η συμμετοχή τους να προέρχεται από εισαχθέν συνάλλαγμα.

Τέλος μια πολύ ουσιαστική όψη του νόμου είναι η προσπάθεια και η ξεχωριστή σημασία που αποδίδεται στην δημιουργία των κατ'αλληλών συνθηκών που ενισχύουν τις επενδυτικές πρωτοβουλίες.

Επειδή σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την υλοποίηση της όλης επενδυτικής προσπάθειας, αποτελούν οι γραφειοκρατικές, χρονοβόρες και αναχρονιστικές διαδικασίες που ίσχυαν για την έγκριση και την χορήγηση αδειών εγκατάστασης των βιομηχανιών και βιοτεχνιών, εάν αποτέλεσμα των σοβαρών καθυστερήσεων στις αποφάσεις της δημοσίας διοίκησης, της πολυνομίας, της σύγχυσης αρμοδιοτήτων και της προώθησης της παραοικονομίας με παράνομες συναλλαγές, με τον νόμο 1262 προωθείται:

- η ορθολογική ανασυγκρότηση των διαδικασιών για την έκδοση άδειας εγκατάστασης
- εκσυγχρονισμός των προϋποθέσεων και
- η μετάθεση του βάρους που συνεπάγονται οι γραφειοκρατικές διαδικασίες από τον φορέα της επενδυτικής πρωτοβουλίας στις κρατικές Υπηρεσίες.

Έτσι ο επενδυτής έχει τώρα δοσοληψίες με μια μόνο Δημόσια Υπηρεσία, την Υπηρεσία Υποδοχής Επενδυτών του Υπουργείου Εθνικής